

היום. (דף ו' ע"א)

ועל דא זכאין אינון קמיה, בגין דאינון זרעין על כל מים. מאי על כל מים. דזרעין לצדקה. ומאן
דזרע לצדקה, פתיב ביה (תהלים נ"ז) (תדא הוא דכתיב, כי גדול עד שמים על כל מים תדא הוא דכתיב) (תהלים ק"ח)
כי גדול מעל שמים חסדה, מעל שמים על כל מים איהו תוי, ומאן איהו מעל שמים. דא עלמא
דאתי. וישראל זרעי זרעא על כל מים.

בספרא דרב ייבא סבא הכי אמר, פתיב (דניאל ד') בגזרת עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא,
כל דינין דתאי עלמא, וכל גזרין, וכל שאלתין, פלהו קנימי בחד היכלא, דתמן תרין ושבעין
סנהדרין מעינין בדינין דעלמא. ויהווא היכלא אקרי היכל זכותא, בגין, דכד דינין דינא,
מהפכין בזכותא דבר נש בקדמיתא.

מה דלאו הכי, בדרגא דהווא סטרא אחרא, דתמן איהו אתר דאקרי חוב"ה, בגין דכל עובדוי
דהווא אתר, דנחש אשת זנוגים, לא איהו אלא למתפכא בחובה דבר נש, ולמלשן עבדא
למאריה.

אינון דהיכלא דזכותא, אקרון מים מתוקים, מים צלולים. אינון דהיכלא דחובה, אקרון מיין
מרירין, (כמדבר ה') מי המרים המאריים. ביהווא היכלא דזכותא, לא קנימי אלין תלת: בני, חיי,
ומזוני. ולאו ביהווא אתר דחובה, לא במים מתיקן וצלילן, ולאו במים מרירין מלשטין.

ועל דא, וישראל זרעי על כל מים, זרעא קדישא דאולידו על כל מים, איהו, דהא לאו נכון זרעא
דילהון אלא לעילא. ועל דא אוקמוה מארי מתניתין, בני חיי ומזוני, לאו בזכותא תליא מלתא,
אלא במזלא קדישא תליא מלתא, ואתר דא על כל מיא איהו.

משלחי רגל השור והחמור, דלא אית לון ביהווא סטרא פישא כלום, ומשדרן מנייהו כל חולקין
בישין, ומתדבקין ביהווא סטרא טבא, דכל קדושין עלאין, שור וחמור פד מזדווגן פחדא, תרין
פגעין בישין אינון לעלמא. שור: סטרא דדינא קשיא איהו, ואתדבקותא דסטרא קדישא איהו.
חמור: פד אזדווג בהדיה, דאיהו מסטרא אחרא, תרין פגעין בישין אינון לעלמא.

ועל דא, שמעון תקפא דדינא קשיא תנה ביה, וכד מזדווג בלוי בחדא, לא יכיל עלמא למסבל,
ובגין כה, (דברים כ"ב) לא תחרוש בשור ובחמר יחדו. ועל דא, שדר יעקב לעשו מלה דא, דכתיב,
(בראשית ל"ב) ויהי לי שור וחמור. ואי לא דמאיד יעקב גרמיה, דחילו סגיא נפל ביה בעשו.

ויקם מלך חדש על מצרים. בספרא דרב המנונא סבא הכי אתמר, מאי דכתיב ויקם מלך
חדש על מצרים, תא חזי, כל עמין דעלמא, וכל מלכין דעלמא, לא אתתקפו בשולטניהון,
אלא בגינייהו דישראל, מצרים לא הוו שלטין על כל עלמא, עד דאתו ישראל, ועאלו תמן
בגלותא, כדן אתתקפו על שאר עמין דעלמא. בכל לא אתתקפו על כל עמין דעלמא, אלא
בגין דישראל דלהוין בגלותהון. אדום לא אתתקפו על כל עמין דעלמא אלא בגינייהו דישראל,

דְּלֶהוּיִין בְּגִלְתָּהוֹן. דְּהָא עַמִּין אֵלִין בְּשַׁפְלוּתָא הוּוּ בְּשָׂאֵר עַמִּין, וּמְאִיבִין הוּוּ מְבֻלְהוּ, וּבְגִין יִשְׂרָאֵל
אֲתַתְּקֻפוּ.

מְצָרִים: דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת כ') מִבֵּית עֲבָדִים. עֲבָדִים אֶקְרוּן מִמֶּשׁ, דְּהָא מְצָרִים בְּשַׁפְלוּתָא דְשָׂאֵר עַמִּין
הוּוּ. בְּבֵל: דְּכַתִּיב, (ישעיה כ"ג) הֵן אֶרֶץ פְּשָׁדִים זֶה הָעָם לֹא הָיָה. אֲדוּם: דְּכַתִּיב, (עבדיה א) הִנֵּה קָטָן
נִתְתִּיךָ בְּגוֹיִם בְּזוּי אֶתְּהָ מְאֹד.

וּבְלָהוּ לֹא נִטְלוּ תוֹקְפָא אֶלָּא בְּגִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. דְּכַד יִשְׂרָאֵל בְּגִלְתָּהוֹן מִיַּד מִתְּתַקְפִּי עַל כָּל
שָׂאֵר עַמִּין דְּעָלְמָא. מְאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּיִשְׂרָאֵל אֵינּוּן בְּלַחֲדֵיהוּ, לְקַבֵּל כָּל (ט"ז א) עַמִּין דְּעָלְמָא.
כַּד עָאלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלְתָּא דְּמְצָרִים, מִיַּד הוּוּ קִימָה לְמְצָרִים, וְאֲתַתְּקֻף שׁוֹלְטָנוּתָא דְּלָהוֹן לְעֵילָא
עַל כָּל שָׂאֵר עַמִּין, דְּכַתִּיב וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וַיָּקָם: קִימָה הוּוּ לֹוֹן, דְּאֲתַתְּקֻף וַקָּם הוּוּ
מְמַנָּא שׁוֹלְטָנָא דְּמְצָרִים, וְאֲתִיְהִיב לִיהַ תוֹקְפָא וְשׁוֹלְטָנוּתָא, עַל כָּל מְמַנָּן דְּשָׂאֵר עַמִּין דְּהָא
בְּקַדְמִיתָא אֵית שׁוֹלְטָנוּתָא לְהוּוּ מְמַנָּא דְּלְעֵילָא, וּלְבַתֵּר לְעַמָּא דִּילֵיהַ (דף ו' ע"ב) דְּלֶתְתָא.

וּבְגִין כַּד, וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם. דָּא הוּוּ מְמַנָּא דְּלָהוֹן, חָדָשׁ הוּוּ, דְּעַד יוֹמָא הָדִין לֹא הוּוּ
לִיהַ שׁוֹלְטָנָא עַל שָׂאֵר עַמִּין, וְהַשְׁתָּא אֲתַקָּם לְשׁוֹלְטָנָה עַל כָּל שָׂאֵר עַמִּין דְּעָלְמָא, וּכְדִין אֲתַקְּיִים
(משלי ל') תַּחַת נְשִׁלֵּשׁ רִגְזָה אֶרֶץ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, תְּלַתִּין יוֹמִין עַד לֹא יִיְתִי תוֹקְפָא לְעַמָּא בְּאַרְעָא, אוּ עַד לֹא תִיְתִי תְבִירוּ לְעַמָּא
בְּאַרְעָא, מְכַרְזִי בְּעָלְמָא הוּוּ מְלָה, וְלִזְמַנִּין דְּאֲתַמְסֵר הוּוּ מְלָה בְּפּוֹמָא דְּרַבִּיָא, וְלִזְמַנִּין
לְאִינּוּן בְּנֵי נְשָׂא דְּלִית בְּהוּ דְּעָתָא וְלִזְמַנִּין דְּהוּוּ מְלָה אֲתַמְסֵר בְּפּוֹמָא דְּעוֹפִי וּמְכַרְזִי בְּעָלְמָא,
וְלִית מָאן דְּיִשְׁנַח בְּהוּ. כַּד עָמָא זְכָאִין, אֲתַמְסֵר הוּוּ מְלָה לְאִינּוּן רִישֵׁין זְכָאִין דְּעָלְמָא, בְּגִין
דִּיּוֹדִיעוּ לֹוֹן, וְיִתְבּוֹן לְמֵאֲרִיהוֹן, וְכַד לֹא אֵינּוּן זְכָאִין, הוּוּ כְּדַקְאֲמָרוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר, הוּוּ יְתִיב יוֹמָא חַד אֲתַרְעָא דְּלִוָּה, וְהוּוּ יְתִיב עַמִּיהַ רַבִּי אָבָא, וְרַבִּי יְהוֹנָדָה, וְרַבִּי
יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵימָא לְכוּ, מַה דְּחִמִּית יוֹמָא דָּא. בְּעַפְרָא קָמִית בְּנְהוּרָא, חָמִית חַד עוֹפָא,
דְּהוּוּ טָאִים זְקָף לְעֵילָא תְּלַת זְמַנִּין, וּמְאִיךְ חַד, וְהוּוּ אָמַר, עֵלְאִי עֵלְאִי, בְּיוֹמָא דָּא טָסִי (ס"א דְּמִקְסִים)
רְקִיעִין (לִימִינָא) תְּלַת מְמַנָּן זְקָפִין שׁוֹלְטָנִין עַל אֶרְעָא, חַד יְתִיב דְּלֹא יְתִיב, אַעֲבְרוּ לִיהַ בְּנוֹרָא
דְּדָלִיק, מְעַבְרִין קְיָמִיָּה, מְעַבְרִין שׁוֹלְטָנִיָּה, תְּלַת סְמְכִין שְׁלִיטִין עֵלְאִין, קְיָמִין עַל עָלְמָא.

רַמִּינָא לְהוּוּ עוֹפָא קָלָא, אֲמִינָא לִיהַ עוֹפָא עוֹפָא, אֵימָא לִי תְּלַת דְּקִימִין מְמַנָּן, וְחַד דְּמְעַבְרִין
שׁוֹלְטָנִיָּה, מָאן אֵינּוּן. רַמָּא לִי תְּלַת גִּירִין אֵלִין מְגַדְפָּא יְמִינָא, וְדִין חַד מְשַׁמָּא לָא, (ס"א וּמְגַדְפָּא שְׁמֵא לָא
חַד) וְלֹא יְדַעְנָא מְאִי רַמִּינָא.

נְסִיב לְהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר, נְחִית לְהוּ לְנַחֲרִוִי, נִפְק דְּמָא מְנַחֲרִוִי. אָמַר, וְדָאִי תְּלַת שְׁלִטְנֵי עַמִּין
קְיָמִין בְּרוּמֵי בְּאַרְעָא, וְזַמִּינִין לְמַעַבְד גְּזָרִין בִּישֵׁין לְיִשְׂרָאֵל, מְסַטְרָא דְּרוּמָאִי. נְסִיב הוּוּ גִירָא
דְּמְגַדְפָּא שְׁמֵא לָא, אֲרַח, וְנִפְק אֲשַׁתָּא אוּכְמָא מְנִיָּה, אָמַר שׁוֹלְטָנָא דְּמְצָרָאִי אַעֲדִיאוּ וְזַמִּין חַד
מְלָפָא דְּרוּמָאִי, לְאֶעְבְּרָא בְּכָל אֶרְעָא (ס"א דְּמְצָרִים), וְלְמַנְעָה בְּמְצָרִים רַבְרַבִּי תְרִיסִין, וְסַתִּיר בְּגִין,

וּבְנֵי סְתִירִין. (ס"א וּמִין חַד מִלְפָּא מֵאִינוּן תְּלַת דְּקֶאמְרוּן לְמִשְׁלֵט בְּה וְסְתִיר בְּנִינָא וּבְנֵי בְּה בְּנִינָא) רָמָא לֹון ר' אֶלְעָזָר
לְאַרְעָא, נִפְלוּ אֵלִין תְּלַת עַל חַד דְּמִסְטָרָא שְׁמֵאֲלָא.

עַד דְּהוּוּ יְתָבִי, אֶעְפֹּר חַד יְנוּקָא, וְהוּוּ קֶאֱרִי (ישעיה י"ט) מִשָּׂא מְצָרִים הִנֵּה ה' רוֹכֵב עַל עֵב קַל וּבָא
מְצָרִים. אֶעְפֹּר תְּנִינָא חֲבֵרִיה, וְאָמַר, וְאָרִץ מְצָרִים תִּהְיֶה שְׂמֵמָה. אֶעְפֹּר תְּלִיתָא חֲבֵרִיה, וְאָמַר,
וְאֶבְדָּה חֲכֻמַּת מְצָרִים. חָמוּ הֵהוּא גִירָא דְּגִדְפָא שְׁמֵאֲלָא דְּאֶתְוֹקָה, וְתִלַּת אַחֲרָנִין דְּהוּוּ עָלֶיהָ לָא
אֶתְוֹקְדָן.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִי דְּעוֹפָא, וְהָאִי דְּדִרְדֵּקִי כֻלָּא הוּא חַד, וְכֻלָּא נְבוּאָה עֲלֵאָה הוּא, (ס"א כֻלָּא אִיהוּ
בְּרָזָא דְּחֻכְמָתָא) וּבְעָא קֶדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲזָאָה לֹון, סְתִירֵי עֲלָאי דְּהוּא עֲבִיד, הָדָא הוּא דְּכִתְיִב, (עמוס
ג) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה ה' אֱלֹהִים דְּבָר כִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים.

וְחֲפִימֵי עֲדִיפֵי מְנַבְיָאֵי בְּכָל זְמַן, דְּהָא לְנְבִיאֵי לְזֻמְנִין שְׂרַת עָלֵיהוּ רוּחַ קֶדְשָׁא, וְלְזֻמְנִין לָא,
וְחֲפִימִין לָא אֶעֱדִי מְנַהוֹן רוּחַ קֶדְשָׁא אֶפִּילוּ רַגְעָא חָדָא, (עיר) דְּיִדְעִין מַה דִּי לְעֵילָא וְתַתָּא, וְלָא
בְּעוּ לְגַלְגָּאָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי (הוֹדָה) כֻּלָּא חֲכֻמָּתָא, וְחֲכֻמָּתָא דְּר' אֶלְעָזָר יְתִיר מְבַלְהוּ. רַבִּי אַבְבָּא
אָמַר, אֲלֻמְלָא לָא הוּוּ חֲפִימִין, לָא הוּוּ יִדְעִין בְּנֵי נְשָׂא, מַהוּ אֹרִייתָא, וּמַה פְּקוּדוּי דְּמֶאֱרִי עֲלֵמָא,
וְלָא אֶתְפְּרָשָׁא רוּחָא דְּבְנֵי נְשָׂא, מְרוּחָא דְּבַעֲרָא.

אָמַר רַבִּי יֶאֱחָק, כִּד אִייתִי קֶדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא עַל עֲמָא, בְּקֶדְמִיתָא עֲבִיד דִּינָא, בְּהֵהוּא מְמַנָּא
דְּמְמַנָּא עָלֵיהוּ לְעֵילָא, דְּכִתְיִב, (ישעיה כ"ד) יִפְקוֹד ה' עַל צָבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאָרֶץ
עַל הָאָרֶץ.

בְּמֵאֵי דִּינָא אֶתְדָּן הֵהוּא מְמַנָּא דְּלְעֵילָא. אֶעְפֹּרוּ לֵיה בְּהֵהוּא נְהַר דִּינִנּוּר דְּנִגְגִיד וְנִפְיָק, וּבְכִדִין אֶעֱדִיו
הֵהוּא שׁוֹלְטָנוּתָא דִּילֵיה, וּמִיד מְכַרְיִי עָלֶיהָ בְּרַקִּיעָא, שׁוֹלְטָנוּתָא דְּמְמַנָּא פְּלַנְיָא אֶעֱדִיו מְנִיָּה

